

Sobre la polèmica del vot per correu el 14F

Fa dos anys vaig escriure l'estudi sobre "l'impacte del frau electoral el 21-D sobre els resultats i la composició del parlament de Catalunya" publicat per Revista de Catalunya, <http://www.revistadecatalunya.cat/ca/editorial-detall.asp?id=56>. La pretensió d'aquest estudi era exclusivament **avisar als nostres governats, quines eren les febleses del sistema electoral**, amb la voluntat que prenguessin de futur les mesures adequades.

De cop aquest estudi s'ha posat d'actualitat per diversos fets: la campanya del vot per correu del Govern, la publicació per Joan Fonollosa el passat 30 de desembre de 2020 de l'article "Vot per correu? No, gràcies!" a *L'unilateral* <https://unilateral.cat/2020/12/30/vot-per-correu-no-gracies/> i les xarxes han començat a bullir sobre el tema.

Així mateix el Sr. Ismael Peña-López, Director general de participació ciutadana i processos electorals, fa esment al que considera una campanya de desprestigi/dubte sobre el vot per correu i exterior, en la qual m'hi involucra (fil de Twitter de 9 de gener de 2021) ja que segons diu ell desmenteix el que dic en el meu treball de 2019.

Toc d'atenció al parlament davant l'actuació del *Deep State*

Vull aclarir que aquest estudi no el vaig fer per desprestigiar cap mena de forma de votació, sinó que a la vista de la informació recollida en les eleccions del 27S i del 21D, vaig posar sobre la taula **quins eren els punts febles del sistema electoral**, analitzant el vot presencial, el vot per correu i el vot exterior. Aquest informe va ser enviat als parlamentaris catalans i a diferents alts càrrecs de la Generalitat amb aquesta intenció. Els comentaris rebuts per la feina feta van ser positius i pensava que el tema es prendria en consideració per millorar el sistema electoral.

En aquest sentit el 1r de març de 2019 un alt càrrec de la Generalitat em va respondre: "Caram! És un estudi molt exhaustiu i clarificador! Quina bona feina ha fet! Està clar que hi hem de pensar i prendre totes les mesures que puguem per intentar erradicar aquestes situacions de frau. Ara mateix el passo [...]. Moltes gràcies!". També conservo la correspondència amb un parlamentari en termes semblants.

De cara el 14F la Generalitat ha optat per potenciar i facilitar el vot per correu i no dubta del sistema

Arran del fil del tweet esmentat més amunt, no és la meua intenció polemitzar amb qui té la responsabilitat de preparar les eleccions del 14F, ja que tinc el convenciment que ho fa de la millor manera que sap i pot, i que no deu ser fàcil en l'actual situació de pandèmia, ja que bona part de la seva feina està condicionada pel marc legal que li ve donat per la LOREG, i diguem-ho de passada, el Parlament de Catalunya no ha aprovat una llei pròpia en la que podria haver adaptat la legislació electoral als temps actuals.

També entenc que qui ha preparat la campanya informativa per les votacions del 14F, pugui no estar d'acord amb les conclusions d'aquell estudi, del que vull recordar que les pràctiques denunciades **van ser observades exclusivament el 27S i el 21D**, de la mateixa manera que no conec que s'hagin produït en altres eleccions, com per exemple en les darreres eleccions generals.

Els fets estan explicats en l'informe de 2019 citat més amunt i remeto a qui li interessin els detalls a la seva lectura, tanmateix no vull deixar de donar breument resposta al Sr. Peña-López per no contribuir a generar més confusió.

Em retreu el Sr. Peña-López que confonc deliberadament [sic!] vot per correu i vot exterior quan la primera part (vot per correu) l'analitzo de la pàgina 17 a la pàgina 20 del treball i la segona (vot exterior) de la pàgina 20 a la 25. Confio en la seva bona fe, per això penso que no se n'ha donat compte, segurament per una lectura ràpida del meu treball, en el que analitzo les tres formes de votació de forma totalment diferenciada.

El Sr. Ismael Peña-López diu, en relació amb el frau electoral per correu, que "tècnicament és quasi impossible". És obvi que discrepo d'ell ja que vaig treballar molts anys en processos electorals dins de l'Administració local, en alguna ocasió com a responsable de les votacions, però també després des de fora de l'Administració amb sistemes informàtics, donant suport a diferents diputacions -la de Barcelona n'era una-. Precisament per ser molt coneixedor del tema vaig fer l'estudi quan els fets concrets que vaig conèixer em van alertar.

Quan el Sr. Peña-López diu que tècnicament és "quasi impossible" ens està dient 'que no té clar que no sigui possible'. Aquest dubte el manté quan ell mateix utilitza adjectius com "inassumible", "improbable", "no és impossible..." i també quan, es refereix a l'Estat espanyol, amb un "si un estat tingués aquest enorme poder..."

Totes aquestes valoracions no desmenteixen en absolut les conclusions del meu treball, la més important de les quals és que es perd la línia de custòdia d'una part important del vot. I és obvi que menysté l'estat que ha dit estar en guerra contra els catalans, en la que ha fet servir grans recursos de tota mena, i que també va adjudicar el recompte oficial de vots del 21D, per urgència, a una empresa especialitzada en defensa i seguretat, per "necessitats que afectaven la defensa nacional".

Crec important recordar que en el treball, no vaig responsabilitzar als funcionaris de Correus ja que hi afirmava que "tal com funciona el sistema de vot per correu i exterior, el frau no seria imputable necessàriament a una incorrecta actuació dels funcionaris, sinó a algú que actua a partir de les febleses del procediment". Després de la publicació vaig rebre alguns comentaris de la mena "nosaltres de cap manera, els de dalt ja és una altra cosa..."

Pel que fa referència al vot exterior aquí sí que coincideixo amb el Sr. Peña-López, ja que em dona la raó quan ell mateix es refereix al vot exterior en els següents termes: "Tema a banda és el vot exterior. **Allà les crítiques són reals i fonamentades.** Però no és per ingerència de l'Estat sinó per una llei horrible i per poc interès d'ambaixades i consolats." No? Si no fa res per arreglar-ho. Vull recordar al Sr. Peña-López que l'Honorable Conseller d'Acció Exterior, Sr. Bernat Solé i Barril, coneixedor d'aquestes obstaculitzacions al vot exterior va fer una petició formal a l'estat, via JEC, amb la voluntat de que els votants de l'exterior rebessin a temps els sobres i les targetes censals..., petició que hem d'agrair, però que tots sabem que ha estat denegada.

Vull aprofitar per demanar al Sr. Peña-López que no sigui ell qui aixequi falses sospites. Defensar una major transparència del sistema, no és sembrar dubtes, és millorar-lo.

Quina lliçó en podem treure d'aquest debat?

El vot a les eleccions del 14 F no mereix cap desconfiança pel que fa referència al **vot presencial**, ja que pel recompte els interventors des de fa anys coneixen molt bé la seva feina i la fan. Únicament s'ha d'anar en compte amb el vot comprat (veure treball esmentat).

Independentment de que tècnicament sigui més o menys possible cometre frau en el **vot per correu**, la realitat és que entre el moment d'emetre el vot i el moment que aquest entra al col·legi electoral, no existeix una intervenció en la custòdia per part dels partits, intervenció que efectivament la LOREG no preveu, ni tampoc hi ha cap normativa catalana que ho prevegi.

En el **vot exterior** tothom coincideix que el vot s'obstaculitza de tal manera que ha baixat radicalment la participació any rere any (aspectes analitzats en repetits informes i denúncies, als quals em remeto, de les organitzacions Catalans al Món @catalansalmon i per les comunitats catalanes de l'exterior federades a la Federació Internacional d'Entitats Catalanes, @FIEC1).

Hem vist l'Estat espanyol segrestar urnes i vots

Pot ser que per algunes persones el fet que es perdi la línia de custòdia no sigui important, els sembli quasi impossible que algú ho aprofiti. I ho és, d'important, més quan en aquest país hem vist violència policial i institucional contra votants i segrest d'urnes.

El meu consell

Més enllà de les consideracions anteriors, si hom vol estar tranquil amb el seu vot, si pot, millor que el porti presencialment a l'urna.

David Ros i Serra
Catalunya, 10 de gener de 2021